

Endi nemis tilinde jazilgan dereklerden DUDEN Band 11, „Redewendungen und sprichwörtliche Redensarten: Wörterbuch der Deutschen Idiomatik“ [3:221] kitabinda tómendegishe frazeologiyaliq sóz dizbekleri berilgen. *Der Fisch stinkt vom Kopf [her]/ (seltener:) fängt am Kopf zu stinken an*: Balıq basınan sasıydı yáki basınan sasıy baslaydı: eger bir jerde nedur múltiksiz bolmasa, tártipsiz bolsa, onda bunıń sebebin jetekshiden (baslıqtan) izlew degendi áńlatadı. Álbette, bul frazema biziń tilimizde de ázelden bar, yaǵnıy qaraqalpaq tilinde „Balıq basınan shiriydi“ dep qollanıladı, komponenti jaǵman da, mánisi jaǵınan da birdey uǵımǵa iye, kóbinese jurnalistik maqalalarda, kriminal shıǵarmalarda baslıqlardıń shirik ámellerin, qáte basqarıwlarına qarata kritikalap, astarlı mánide qollanıladı.

Faule Fische (ugs.): Awızeki tilde kelispeytuǵın gáppler (bilshiraw), jalǵan. Bul frazemanı mánisi jaǵınan „Irgen awızdan, shirigen gáp shıǵadı“ degen naqıl menen salıstırsa boladı.

Ein kalter Fisch (ugs.): Awızeki tilde sezimlerin hesh áshkaralamaytuǵın, suwıq (reyimsiz) adam degendi bildiredi.

[das sind] kleine Fische (ugs.): Mayda-shúyde, áhmiyetli bolmaǵan nárseler.

Ungefangene Fische (ugs.): Ele sheshilmegen nárseler, ele anıq bir qararǵa kelinbegen.

[der] Fisch muss/will schwimmen: Balıqlı taǵam menen yáki onnan keyin sharap yáki pivo ishiw kerekligin házil

etip jetkeriwde ayıldı. Qaraqalpaq sóylew tilinde bunı „*tamaqtı ıǵallap alıw*“ degen menen teńlestirse boladı.

Ein dicker/großer Fisch (ugs.): 1. Awız.t. Izleniwdegi jınayatshı; 2. (házil etip) málim bir tarawǵa yáki soǵan uqsas nárseshe qanıgelesken, sheber adamǵa qarata qollanıladı.

Einen [dicken/großen] Fisch an der Angel haben (ugs.): Qarmaǵına iri balıq iliniw: keleshekte jaqsı (paydalı) keli-simge iye bolıw.

Die großen Fische fressen die kleinen: Kúshliler hálsizler ústinen ústemlik etedi. Bul berilgen mısaldı qaraqalpaq tilindegi *Jayın jemekke qayım*; [8:179] *Kemeli kelse, qayıqlı tura qashar* [8:178] degen naqıllar menen salıstırsa boladı.

Juwmaq. Juwmaqlap aytqanda, balıqshılıq terminlerin hár qıylı aspektlerde izertlew aktual máselelerden sanaladı, nege degende bul kásip hám ondaǵı leksemalar xalqımızdın ásirlik qalıplesken ózligin quraydı. Tuwrı joqarıdaǵı kibi frazeologiyalıq sóz dizbeklerin, naqıl-maqallardı bir tilden ekinshi tilge awdarmalaǵanda dál ózindey komponentlerdi tabıw múshkil, bundaǵı fokus kontekstke qaratıladı. Nemis tilindegi frazemalardı qaraqalpaq tilinde mas variantlardıń bar ekenligi tilimizdın biytákirar hám baylıǵınan derek beredi. Ásirese olardıń lingvómadeniy kóz-qarastan da jaqınlıǵı, til iliminde jer júzindegi tilderdın ulıwmalıq tárep-leri barlıǵın, mazmunlıq jaqtan birdey yáki uqsas bolıwın, forma sóz qurılısı jaǵınan parıqlanatuǵını sózsiz.

Адебиеттер

1. Баскаков Н.А. Вопросы терминологии. –Москва: 1961. –С. 65.
2. Berdimuratov E. Házirgi qaraqalpaq tili (Leksikologiya). –Nókis: 1994, 188-b.
3. DUDEN Band 11, Redewendungen und sprichwörtliche Redensarten: Wörterbuch der Deutschen Idiomatik 4., Neu bearbeitete und aktualisierte Auflage, Berlin, 2013.
4. Eshbaev J. Qaraqalpaq tiliniń qısqasha frazeologiyalıq sózligi. –Nókis: 1985.
5. Nuranova S.G. (2023). Lingvokulturologiya - til va madaniyatni bog'lovchisi. Journal NX - Ko'p tarmoqli tengdoshlar tomonidan ko'rib chiqilgan jurnal. 9 (5). 122–125. <https://doi.org/10.17605/OSF.IO/2459U>.
6. Nuranova S., Oudavbegenov M. (2023). Asan Bezimovtın “Balıqshınıń qızı” romanında balıqshılıq kásibine tiyisli sózlerdın qollanılıwı. Евразийский журнал академических исследований. 3(5 Part 4), 173–178.
7. Maslova V.A. Lingvokulturologiya. -Moskva: Akademika Linguo culturologov. –Moscow: Academy. 2001. – P. 208.
8. Qaraqalpaq folklori Kóp tomliq 88-100 tom, Kásip-óner, waqıt hám máwsimler haqqındaǵı naqıl maqallar. –N.: 2015, 544-b.
9. Qurbanbaeva B.R. Qaraqalpaq dialektologiyası. (oqıw qollanba) – Tashkent: «Tafakkur avlodi», 2020. 156-b.
10. Kilichov N., Karimova D. O'zbek va qoraqalpoq tillarida frazeologizmlarga xos ba'zi xususiyatlar. “O'zbek tili va adabiyoti tarixi, tadrijiy taraqqiyotning o'rganilishi: natijalar va muommalar”. Respublika ilimiy-amaliy anjumanı materiallari. –Jizzax: 2021, 254-b.
11. Yusupova B. Qaraqalpaq tiliniń frazeologiyası. – Nókis: 2014, 244-b.

РЕЗЮМЕ. Ushbu maqolada nemis va qoraqalpoq tillaridagi balıq termini bilan bog'liq frazeologik birliklar lingvokulturologik tahlil qilindi. Maqolani yozishda ikki tildagi ma'lumotlar tahlil qilinib, ular orasidagi lingvomadaniy bog'liqlikka ham e'tibor qaratildi. Nemis tilidagi balıqchilik terminlarini tadqiq qilishda Duden lug'ati, qoraqalpoq tilidagi manbalardan D.Nasirov va O.Dospanov, T.Begjanov, J. Eshbaev muallifligida nashr etilgan kitoblari va qoraqalpoq folklori 88-100 jildligidagi naql-maqollar lingvistik, lingvokulturologik nuqtayi nazaridan muhokama qilindi.

РЕЗЮМЕ. В данной статье лингвокультурологически проанализированы фразеологизмы, относящиеся к термину, рыба, в немецком и каракалпакском языках. При написании статьи была проанализирована информация на двух языках, а также учтена лингвокультурная связь между ними. При исследовании рыболовных терминов в немецком языке лингвистическими, лингвистическими, являются словарь Дудена, каракалпакские языковые источники, Насиров Д., Доспанов О., Бегжанов Т., Эшбаев Ж. опубликовали ценные труды, а также фольклор Каракалпакстана в 88-100 томах. обсуждался с лингвокультурологической точки зрения.

SUMMARY. In this article, phraseological units related to the term fish in the German and Karakalpak languages were analyzed linguocultural. When writing the article, the information in two languages was analyzed, and the linguistic and cultural connection between them was also considered. When researching fishing terms in the German language, Duden's dictionary, Karakalpak language sources, D.Nasirov, and O.Dospanov, T.Begjanov, J.Eshbaev, published valuable works, and folklore of Karakalpak, 88-100 volumes, are linguistic, was discussed from linguocultural points of view.

ӘДЕБИЙ ШЫҒАРМАЛАРДА КЕЛБЕТЛИКЛЕРДІҢ СТИЛЬЛИК ХЫЗМЕТІ

(инглис хэм каракалпак тили материаллары тийкарында)

А.Мухаммадияров – таяныш докторант

Әжинияз атындағы Нөкис мәмлекетлик педагогикалық институты

Таянч сўзлар: бадий образ, лингвомаданий аспект, сифат, сифатнинг роли, тасвирлаш, лексик маъно, аффикслар, аффикслар фаоллиги, соф сифат, аникловчи, инглиз ва каракалпак тилларидаги сифатлар.

Ключевые слова: литературный образ, лингвокультурологический аспект, прилагательные, роль прилагательных, описать, лексическое значение, аффиксы, активность аффикса, оригинальное прилагательное, определение, прилагательные в английском и каракалпакском языках.

Key words: literary character, linguocultural aspect, adjective, the role of adjectives, describe, lexical meaning, affix, the activeness of affixes, original adjective, adjectives in English and Karakalpak languages.

Әдебиятта поэзия, драма, лирика, әсиресе, прозалық бағдардағы (гүрриң, повесть, роман, эссе) әдебий шығармаларда көркем образ жаратыў шәртли ызымлылықлардың бири болып есапланады. Көркем

образды жаратып ғана қалмастан, оның көринисин, халатын, хәрекетин, ойын, минезин кең көлемде ашып беріў ушын автор келбетликлерден өнимли түрде пайдаланады. Анығырағы, жәхәнниц барлық

тиллеринде дөретилген әдебий шығармалардағы келбетликлердің лексикалық, грамматикалық хәм стильлик жақтан қолланылыуы илимде үлкен әхмийетке ийе. Себеби келбетликлер тек ғана образларды сүүретлеуши қурал емес, тилдің лингвомәдений қасийетлерин де өзінде жәмлейди. Академик А.Дәулетовтың атап өткеніндей ...келбетлик сөзлер қасийетти, сапаны билдиреди. Ал қасийет, сапа затларда болады. Сонлықтан, келбетлик сөзлердин грамматикалық мәнислери атлық сөзлер менен байланысқанда анық көринеди» [1:56]. Келбетликлер улыўма атлықларды сүүретлеп келеди. Мысалы,

Beautiful girl – сулыў қыз

New world – жаңа дүнья

Шығармаларда оригинал халында, хеш қандай қосымтасыз түбир келбетлик сөзлерден тысқары суффикслер жәрдемінде жасалған келбетликлер де қолланылады. Мәселен: Инглис тилинде -ly, -ic, -al, -y, -ing, -ous, -ed, -ian, -ive, -ful, -less, -ary, -ate, -esque, -able аффикслери арқалы friendly, statistic, national, lofty, exciting, poisonous, bored, authoritarian, supplementary, passionate, statuesque, profitable сыяқлы, ал қарақалпақ тилинде болса -лы//ли, -сыз//сиз, -ма//ме, -ба//бе, -па//пе, -лық//лик, -ғы//ги, -қы//ки, -лас//лес, -ый//ий, -дар, дай//дей, -тай//тей хәм т.б. аффикслер арқалы кеўилли, күшсиз, жазба, таўлық, гүзги, табаклас, руўхый, өнимдар, лашындай хәм т.б сөзлер жасалады. Автордың қандай түрдеги келбетликлерден пайдаланыуы оның мақсети хәм бағдарынан келип шығады.

Қарақалпақ тилинде келбетлик жасаушы аффикслер көп, бирақ олардың хәзирги тилде қолланылыуы усыллары бирдей емес. Бир қатар аффикслер хәзирги ўақытта келбетлик жасау ўазыйпасын биротала тоқтатқан хәм олар өнимсиз аффикске айланған [2:3]. Әлбетте, бул аффикслердин белсендилиги дөретиўшилердин жұмысларында көринеди хәм анықланады. Дурыс, хәмме жазыўшы да, хәмме шайыр да барлық түрдеги суффикслерден жасалған келбетликлерден бирдей өнимли түрде пайдаланбайды. Оларды қолланыў, сондай-ақ, дөретилип атырған шығармаға, нәрсе, орын ямаса қахарманға тиккелей байланыслы. Мысалы:

1. He was a big, beefy man with hardly any neck, although he did have a very large moustache [3:7]. (Оның жүдә үлкен мурты болыўына карамастан, ол хәдден тыс жуўан мойынлы денели, айбатлы адам).

2. He was tall, thin and very old, judging by the silver of his hair and beard, which were both long enough to tuck into his belt. Ол узын, арық хәм жүдә кексе. Оның белбеўи менен буўып қоятуғын дәрежеде узын шашы хәм сақалы гүмистей таўланады. Берилген мысаллардағы big, large, tall, thin, old келбетликлери түбир келбетликлер есапланады.

Қарақалпақ тилинде:

1.Қытай тайпасы қызыл тилди қылышқа аўмастыратуғын дилўар болды. Соның ушын да мийманларды ызғарлы кейип пенен қарсы алды (К. М).

2.Писте мурын, бадам қабақ, кең кушақлы, ақ тамақ, хинжи тисли, пери түсли даңқы түскен жәхәнзе («Қырық қыз») [4:74].

1-мысалдағы «қызыл» деген ренди билдиретуғын келбетлик сөз «тил»ди анықлап турыпты, ал -лы аффикси арқалы жасалған «ызғарлы» келбетлиги «кейип»ке қарата қолланылған. Ызғарлы келбетлигин -лы аффиксин қоспай-ақ келбетлик ретинде пайдалана аламыз, бирақ бул жерде жазыўшы лексикалық жақтан өзиниң негизги түп мәнисинен пүткиллей жырақластырып, келбетликти өзгеше етип қолланған, яғный «жылы жүз бенен» «салдамлылық пенен» деген мәнисти билдиреди. Өйткени, бунда автор бир қыйлылықтан қашыў, дөретпеге жаңаша түс беріў мақсетинде усы

сыяқлы сөз дизбеклеринен пайдаланады хәм бул оқыўшыға түсиникли де болады. Кейинги мысалдағы писте мурын, бадам қабақ, кең кушақлы, ақ тамақ, хинжи тисли, пери түсли келбетликлери тийкарынан хаял-қызларға қарата қолланылады. Бул жерде де тисли, түсли келбетликлериниң –ли аффикси жәрдемінде жасалғанын көриўге болады.

Биз жоқарыдағы келбетликлердин орнына қарақалпақ тилиндеги төмендеги эквивалентлерин таўып қоя аламыз: *big-айбатлы, тапалмас, саўлатлы, beefy-семиз, толық, денели, tall-узын, ақтерекемей, собырайған, thin-арық, шөптей, old-қарыя, кексе, ақсақал, large-үлкен, геўделі.*

Келбетликлерди гәп ағзасы бойынша таллағанда анықлауыш (attribute) болады. Мысалы:

1.*He had a swarthy, clever face, a pointed beard and, Harry noticed, very long fingers and feet* [3:56].

2.*Усы суўық хабарды еситип жанымды жеп, тисимди қайрап жүрмен* [4:74].

Сондай-ақ, «сапалық келбетликлердин алдына күтә, жүдә, оғада, орасан, қатаң, ен, аса, оғыры, сондай, наятый, нағыз, шым хәм т.б. сыяқлы күшейтиў, арттырыў мәнили сөзлер қосылыў арқалы жасалады» -деп келтирилген[4:70]. Демек, биз инглис тилинде берилген 1-мысалдағы «very long»ге қарақалпақ тилиндеги күтә, оғада сөзлерин эквивалент етип, күшейтиў мәнили сөз деп келтире аламыз.

Автор қахарманның хәмме тәрәпинен көрсетип те ямаса тек бир минезин сүүретлеп те ашып беріўи мүмкин. Сол себебли, образды кең көлемде беріў мақсетинде төмендегише түрли келбетликлердин жәрдемнен пайдаланылады. Инглис тилинде:

Көринисине: *sparkling, sarcastic, old, young, piercing eyes, curly hair, hooked nose, bloodshot eyes, amazing, attractive, handsome, ugly, good looking, fascinating, magnetic, enchanting;*

минезине: *headstrong, ashamed, jealous, lazy, smart, gentle, sensitive, emotional, self-confident, sociable, modest, insane, tactful, imposter, punctual, unreliable, shy, flexible, ambitious, kind, mean, feely, honest, fair, friendly, fair, witty, responsible, nimble, happy;*

сыртқы формасына: *tall, thin, big, beefy, small, overhead, stocky, obese, shabby.*

Қарақалпақ тилинде:

Көринисине: *сулыў, көк көз, қыйық қаслы, кирпиғи оқ, шырайлы, дилбар, саҳибжамал, айжамал, гөззал;*

минезине: *жумсақ, қатал, ақ көкирек, қайтпас, тик, қырсық, ериншек, ашыўшақ, ақ көкирек;*

сыртқы формасына: *узын, семиз, арық, қытша бел, денели;*

Шығарманың басланыўында қахарманның сүүретлеп берилиўи оқыўшыға оның унамлы ямаса унамсыз екенлигин көрсетеди. Өз гезегинде, оқыўшының қызығыўында да қахармандағы жақсы я жаман пазыйлетлер хәм олардың исенимли дәрежеде сүүретлеп берилиўи себепши болады.

Және де келбетликлер стильлик хызмети жағынан эпитет(epithet), теңеў(simile), метафора(metaphor) хәм антитеза(antithesis) сыяқлы көркемлеў қуралларының хызметин де атқарып келеди.

1.*Dear Nature is the kindest Mother* (Byron) [5:126]. Metaphor.

Ең меҳрибан ана бул, - тәбият.

2.*Green meadows, white snow, lofty mountain* [5:143]. Epithet.

Жасыл шәмензарлар, ақ қар, бәлент таўлар.

3.*Youth is lovely, age is lonely,*

Youth is fiery, age is frosty (Longfellow) [5:203]. Antithesis.

Жаслық - мухаббат, ғаррылық - жалғызлық,

Жаслық отлы болар, ғаррылық суўық.

4. *Maidens, like moths, are ever caught by glare* (Byron) [5:152]. Simile.

Бойы жеткен қызлар түңги гүбелеклердей көзге тасланады.

Енди қарақалпақ тилиндеги мысаллар менен көрип шығамыз.

1. *Шийрин, мазалы балалық бизиң қахарманымыз Зәриптиң де басынан өтти* (А.Ә.) [4:73]. Метафора.

2. *Таңның хабаршысындай өлпең самал ести* [6:109]. Эпитет.

3. *Дүньяда адамнан күшлирек ямаса әззирек, адамнан батырырақ ямаса қорқағырақ, адамнан ақыллырақ ямаса нәпәмирек, түсиниүй қыйын қоспалы, өзгермели қайсы мақлұқат бар?* (Т.К.) [4:74]. Антитеза.

4. *Жем көрген қыргыйдай жигит жутынып, Аш нәзерин тикти сұғы өткенше* (И.Ю.) [4:73]. Теңеу.

Еки тилдеги метафора берілген мысалларда тәбият анаға мегзетиледи, балалық шийрин, мазалы келбет - ликлери арқалы салыстырылады. Green, white, lofty, өлпең сөзлери арқалы берілген эпитетлер болса, тийкарынан, гәп ишинде анықлауыш (attribute) хызметинде келгенлигин көремиз. Отлы(fiery) хәм сууық (frosty), күшлирек хәм әззирек, батырырақ хәм

қорқағырақ, ақыллырақ хәм нәпәмирек келбетликлери бир-бирине қарама-қарсы қойылған хәм антитеза хызметинде келген. Теңеу ушын аңлатылған үлгилерде бойжеткен қызлар(maidens) түңги гүбелеклер(moths)ге, жигиттиң тигилген нәзери болса жемге умтылған қыргыйға теңеледи. Көринип турғанындай, қарақалпақ тилинде теңеу -дай, -дей, -тай, -тей келбетлик жасаушы аффикслери арқалы жасалған, англис тилинде бул теңеу мәниси «like» сөзи арқалы аңлатылған.

Жуумақлап айтқанда, көркем шығармаларда келбетликлердің стиллик хызмети, көркем образды ашып беріудеги роли оғада үлкен. Авторлар көркем шығарманы дөрете отырып, қахарманларды, соның менен бирге орын, объект, орталық, ис-хәрекет, кубылысларды да сүүретлеп береді. Бирақ, хеш бир жазыушы ямаса шайыр келбетликлерден пайдаланбай турып шығарма жаза алмайды. Буның менен көркем образды ашып беріу ушын тек ғана келбетликлерден пайдаланылады деп түсиниу қәте. Келбетликтен басқа барлық сөз шакабы тең түрде қатнасады. Деген менен, келбетликлерсиз көркем образдың портретин жетерли дәрежеде сүүретлеу ямаса тәрийплеу қыйын. Сонлықтан да олар көркем образ жаратыуда әхмийетли роль ойнайды.

Әдебиятлар

1. Дәулетов А. Тил билими тийкарлары. Университет хәм педагогикалық институтлардың филология факультетлери ушын. -Нөкис: «Қарақалпақстан», 2013, 216-б.

2. Пахратдинов Қ., Сейтқасымов Д. Қарақалпақ тилиндеги келбетлик жасаушы аффикслер. - Нөкис: «Билим», 2013, 24-б.

3. Rowling J.K. Harry Potter and the philosopher's stone. -London: «Bloomsbury», 1997.

4. Дәулетов А., Дәулетов М., Қудайбергенов М. Қарақалпақ тили (Академик лицейдің II-курслары талабалары ушын сабақлық). -Нөкис: «Билим», 2010, 156-б.

5. Гальперин И.Р. Стилистика английского языка. -Москва: «Высшая школа», 1981.

6. Дәулетов М., Дәуенов Е., Сейдуллаева Б. Қарақалпақ тили (9-класс ушын сабақлық). -Нөкис: «Билим», 2014, 128-б.

РЕЗЮМЕ. Мақалада лингвомаданий жихатдан келиб чикқан холда англиз ва қарақалпақ адабий асарларида образларни тасвирлашда сифатларнинг вазифаси ва роли алохида кўриб чиқилган.

РЕЗЮМЕ. В данной статье отдельно рассматривается функция и роль прилагательных в описании образов в литературных произведениях английского и каракалпакских языков с учетом лингвокультурологического аспекта.

SUMMARY. The article deals with the function and role of adjectives in the disclosure of images in English and Karakalpak literary works separately based on the linguocultural aspect.

Ш.СЕЙТОВ ШЫҒАРМАЛАРЫНДА ЖЕКЕ АВТОРЛЫҚ ФРАЗЕОЛОГИЗМЛЕРДІҢ ҚОЛЛАНЫЛЫҒЫ

Г.П.Саденова – еркин излениуши

Бердақ атындағы Қарақалпақ мәмлекетлик университети

Таянч сўзлар: фразеология, фразеологизм, ибора, фразема, муаллифлик-индивидуал фразема, эмоционаллик, экспрессивлик, матн, контекст.

Ключевые слова: фразеология, фразеологизм, фраза, авторская индивидуальная фраза, эмоциональность, выразительность, текст, контекст.

Key words: phraseology, phraseological unit, phrase, author's individual phrase, emotionality, expressiveness, text, context.

Сөйлеуде жазыушылар, тилшилер, журналистлер, сондай-ақ, барлық сөз шеберлери де айтажақ ой-пикириниң тәсирли, образлы болуы ушын көркем сөз қуралларынан пайдаланады. Тилде көркем сөз қуралларына көплеген лексикалық бирликлерден (антоним, синоним, плеоназм, оксюморон хәм т.б.) тысқары, фразеологизмлерди де пайдаланады. Көркем текстте фразеологизмлердің тәбиятын, семантикасын анализлеп, поэтикалық текстте авторлық-индивидуаллық фразеологизмлердің де көплек ушрасатуғынлығының гүясы боламыз. Улыўма халықлық тилдің сөзлик қорында бар болған фраземалардан тысқары новаторлық тапқырлық пенен пайда болған авторлық-индивидуаллық фразеологизмлерди де формировкасы, контекстте ийелеген позициясы өз алдына изертлеулерди талап етеди.

Рус тил билими изертлеушиси Л.Н.Рыков авторлық-индивидуаллық фразеологизмлердің тәбияты бойынша жазған мақаласында индивидуаллық фразеологизмлерди поэтикалық фразеологизмлер деп атайды. Рус алымлары А.М.Бабкин, АИ.Молотков, В.П.Жуковлар поэтикалық фразеологизмлерди бир канша ўақытқа шекем фразеологизмлердің қатарына

киргизбей келгенлигин айтады. Изертлеуши-алымлар авторлық-индивидуаллық фразеологизмлердің пайда болуы себеплерин, компонентлериниң бирлигин шөлкемлестириуде қурамындағы ағзалардың бири образлы келиуи, ал, басқалары таяныш компонент болып келиуин: «Поэтикалық фразеологизмлер улыўма халықлық фразеологизмлердей болып турақласып, метафоралық салыстырудың тийкарында дүзиледи, образлы хәм индивидуаллығы менен көркем тексттиң поэтикасына хызмет етеди» [3:12] - деп көрсетеди.

Ал, өзбек алымы Б.Йулдошев: «Жазыушылар, әдетте, сүүретлеудің мақсетине муўапық фразеологизмлерди тек таңлап қолланыу менен ғана шекленип қалмайды. Ал, қахарманлардың характерине, руўхый жағдайына, турмыс тәрзине сәйкеслендирип өзгертеди хәм қайта ислеиди. Сол тәрзиде фразеологизмлер көркемленип, жаңа мәнилер менен толысып барады. Фразеологизмлерди қайта ислеудің усуллары, оларға жаңаша түс беріудің жоллары жүдә хәр қыйлы болады [3:15] - деп келтирип өтеди.

Бизиң пикиримизше, авторлық-индивидуаллық фразеологизмлер де улыўма халықлық фразеологизмлер сыяқлы турақлы, образлы хәм мәнили болып келеди. Олар жазыушының ямаса текст